

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.  
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Feladós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

## Egy új egészségügyi szabályrendelet.

Járványos betegségek meggátolása.

— január 10.

Örömmel üdvözlöm a t. főorvos urnak a fertőző betegségekre vonatkozó s az egészségügyi bizottság legutóbbi közgyűlésén bemutatott tervezetét, amelynél lehetetlen a gyakorlati érzék megnyilatkozását figyelmen kívül hagynom.

Gyakorlott szemmel helyesen distingvál a ragályok között. Szakit a régi sablonnal — az egy kalap alá vétellel és ezzel már magában nagy szolgálatot tesz ez ügynek.

Meg nem becsülhető erőt ad e szabályrendeletnek a fertőző betegedések e helyes distingválása. Teljesen osztom indokolásának minden szavát és ha mégis felszólalok, teszem azt azért, hogy néhány — meg vagyok győződve, csak a nagy igyekezetben becsusztott, véleményem szerint — helytelen és kivihetetlen tételt kifogásoljak.

Ilyen első sorban a bejelentés-

nek — laikusokra való kötelező tétele.

Ez míg egyrészt célra nem vezethet, másrészt sok fölösleges zaklatást eredményezhet hatóság és betegre nézve egyaránt; mélyen bele-vág a szociális életbe.

Honnan venné a laikus mai hiányos, mondhatnám semmi higiéniai ismerete mellett, ama finom distingviót, mellyel véleményem szerint a betegség ragályos voltának megállapításánál el kell járnunk?

Másik ilyen tétel a tüdővész bejelentése és megrendszabályozása.

Ez irányban főorvosunk — igaz felső rendeletre — kissé messze ragadtatta magát, mert bármily igaz is, hogy ennek így kellene lenni, de ma még semmi hatalmunk nincsen ez irányban.

Országos törvények nem intézkednek. A köztudatba még át nem ment. Mindenek felett pedig nem áll módunkban az így megrendszabályozott tüdővész beteg megfelelő gyógyítása és ellátásáról gondoskodni.

Szerintem tehát, ha van jogosultsága — mert van — a tüdő be-

tegek elkülönítésének, úgy azt ott kell kezdenünk — a közönség felvilágosítása, oktatása és az elkülönítés és elhelyezés céljára alkalmas olesó és kényelmes helyek megjelölésével.

Üdvözlöm a nagyerdőn felállítandó ilyen üdülő és elkülönítő hely létesítésének eszméjét; de arra kérem a főorvos urat, hogy az irányban kövessen el minden lehető, hogy az mi előbb felállítható legyen.

Mondanom sem kell, hogy ebben mindnyájunk hathatós támogatására számíthat.

Egyébiránt a többire nézve néhány stiláris módosítással a javaslatot elfogadhatónak tartom.

Dr. Burger Péter.

## Politikai hírek.

**A képviselőház ülése.** A képviselőház a múlt hó 20-dika óta szünetel és ma tartja a karácsonyi vakáció után első ülését. A napirend előtt terjeszti be a honv. miniszter az 1907. évi ujonnemegajánlásról szóló törvényja-

a lelkében ezt a hangot, mely idáig csak valami zürzavaros rapsodia volt, minden mérték minden határozottság nélkül. A sejtést felváltotta a tudás, az elmosódó színek megélnék, a homályból kibontakozott a fény sugar.

Tehát van egy másik világ, ahol megszűnik az ég szürkése, mely eddig nem engedte tovább pilantani a varró asztaltól csak a mosó teknőig.

Mikor hazafele mentek, szóltanul haladt a férfi mellett, mintha könnyebben lélegzett volna. Valamelyik éjszakai mulató helyről kihallatszott a duhaj nóta. A leány szemei felragyogtak. Máskor is hallotta azt a nótát, de most is érdekelte őt csupán. Akaratlanul is az ütemekre lépkedett, pedig ezelőtt soha nem táncolt.

A vér megszólalt, a vér, amelyet elnyomhat ugyan a nevelés, a környezet, de amely, ha egyetlen kis utat talál magának, nem enged gátat rakni maga elé s kitör...

Nem egész egy év alatt fejlődött ki. Rá sem lehetett ösmerni. Idomai megteltek, a fakó arc megélnék, a belső tűz rózsákat rajzolt rá.

A lusta szemek fényt kaptak, esillogóak lettek.

## Tévtutakon.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —  
Írta: Szathmáry Zoltán.

Fakó, sárga volt az arc, mint a korán érett citromé. Nagy kék szemei voltak, amolyan lusa szemek, melyek nem fejeznek ki semmit. Titokzatosak, mint a tenger feneké.

Semmi tűz, semmi szenvedély nem látszott bennök. Az egész leány olyan volt, mint valami holdkóros. Senki sem gondolt arra, hogy talán szíve van, hogy álmai is vannak. Zürzavaros álmok, melyekben nincs más, csak elmosódó képek, halvány színek.

Jegyese is volt: egy kérés kezű ács legény, nem volt a szerelmükben semmi különös. Közönséges megalkuvás volt az egész viszony.

A férfinak békés nyugalom kell dolog után, az asszony betölti hivatását, a varrógépet felváltja a főzőkanál, a mosó teknő. Már ez is valami. Sokkal több, mint este feketére feketét varni. Mert a leány valami temetkezési intézetnek dolgozott. Egyhangú, színtelen élete volt, mint jómaga.

A leány ugyan néha-néha érezte, hogy kell lenni valami más életnek is, de határozott fogalmat alkotni nem tudott róla. Nappal dolgozott, gyakran, igen gyakran megtöltötte a dolog időt az éjszakával.

Este eljött a jegyese, beszéltek a jövődőről. A leányt a jövő sem tudta felmelegíteni.

Ebbel kutyát cserél, azt tudta. Terhes robot munkáját feleseréli kemény, nehéz dologgal.

Ezt nem bírta volna sokáig, azt sem bírja meg.

Enni, inni, dolgozni, aludni, ez nem lehet életél, az megfordult néha gondolatában, de a szunnyadó vágyat egy más élet után nem tudta felébreszteni semmi a lélekben. Egykedvű, unott teremtés volt s talán az is marad. Felesége lesz az ácsmesternek s azután előli magát a munkával s elszunnyad szalma-ágyán a nélkül, hogy egyszer arra gondolt volna, hogy selyem takaró is van a világon.

Egyszer a jegyese valami színház-jegyét hozott a számára. El se mosolyította magát, mikor a kezébe vette, nem érzett semmi örömet. Színházba nem volt soha, amit mások beszéltek a színházról, arról nem tudott fogalmat sem alkotni magának.

Valami népelőadás volt, amolyan tömegnek való dráma, amelyben ölnek, gyilkolnak s amelyen nagyon-nagyon sokat lehetett sírni.

A leány egy ideig közönyösen bámult maga elé, azután újra zsongni-bongni érezte

Gyönyörű menyasszonyi ÉKSZEREK és EZÜST KELENGYÉK és alkalmi ajándéktárgyak, arany, ezüst órákban a legolcsóbban beszerezhetők

**Rose Dezső** ékszer-üzletében  
Debreczen, Piac-u. Hungária mellett.

vaslatot, majd a Ház folytatja a közoktatási költségvetés tárgyalását, amelyhez tizen jelentkezők szólásra. Apponyi tárcájával valószínűleg még e héten végeznek és a jövő hét elején az igazságügyi tárcára kerül a sor. A holnapi ülésen Szatmári Mór sürgős interpellációt terjeszt be a biharmegyei baksis-rendszer dolgában. — *Justh Gyula*, aki a szünetet a Tátrában töltötte, tegnap hazatért és ma ő vezeti a Ház tanácskozásait. Megérkezett már a fővárosba *Návay Lajos* alelnök is, valamint *Leszkay Gyula* házelnök. A pártelnökök körlevelének is megvan a hatása, mert a képviselők csapatostól jöttek fel a vidékről. Így aztán népesek lesznek a Ház ülései és élénk lesz a politikai élet.

**A kiegyezési tárgyalások.** A kiegyezési két szakbizottság misszióját egyelőre befejezte és mindegyik bizottság jelentést fog tenni a kormánynak a tárgyalások eredményéről. A két kormány alkalmasint a tárgyalások folytatására fogja utasítani a bizottságokat. Az osztrák szakbizottság tagjai visszatértek Bécsbe.

**A hadsereg szállításai.** Az osztrákoknak sehogysm tetszik, hogy a katonai szállításokat a kvóta arányában meg kell osztani. Azon törik a fejüket, hogy a szállításoknál kötött szerződést megbolygassák. A bécsi *Zeit*, mely a nemzeti küzdelmek idején a koalíció szócsöve volt, azt jelenti most, hogy e kérdésben a magyar érdek kapitálisa áll küszöbön. A nevezett újság szerint a magyar kormány és a katonai vezető-ég szilárdan megmaradt eredeti álláspontja mellett, a király azonban állítólag új tárgyalásra és új megegyezésre utasította a kormányokat. A kormány részéről azt hangoztatják, hogy *Wekerle*, *Kossuth* és *Szerényi* államtitkár feltétlenül ragaszkodnak az eredeti megegyezéshez, amelyet az osztrákok mindenáron meg akarnak változtatni.

## Egyház és iskola.

**Gróh Ferenc a népnevelésügyi bizottságban.** A vármegyei népnevelésügyi bizottsága *Gróh Ferenc* debreceni róm. kath. kisrészpost-plébánost utólag tagjai sorába választotta. E hely tudvalevőleg egyszersmin-

A színházhoz hajtott a vére, azokra a deszkákra, amelyeken olyan hamar lehet előretörni a magasba, de szédítő gyorsasággal lehet lebukni is, le, a sárba, a posványba.

És az új világ lett életének eleme. Rajongással telt meg a szíve a káprázatos tényiránt.

Az életben az ellentétek ölelkeznek.

A víz után a pezsgő. A leány ideális rajongással futott a fény után, mely elvakította. A férfi eldobta magától. A szegény ács legény el lett feledve.

A közönségnek, mely kapva-kap az újdonság után, dedelgetett kedvence lett. Hírnév, dícsőség övezte körül. Fogékony lelke segített rajta. Sokat, nagyon sokat kellett tanulnia, hogy kipótolhassa azt az időt, amelyet a feketére feketével való varrás ellopott, elrabolt tőle.

Mohón élvezte az új világot, nem ért rá keresni azt az árnyat, melyet okvetlenül kell vetnie a fénynek. Akkor vette észre, mikor a legkevésbé gondolt rá. Akkor azután el-zédült.

A jó barátok kezdtek róla kellemetlen dolgokat beszélni, ellene fordult a közvélemény. Eszrevette a leány is a dolgot s valamelyik ismerősét kérdőre vonta:

denkorra a debreczeni katolikus egyházközség plébánosának van fentartva.

**Hitelesítő gyűlés.** A református egyház presbiteriumának vasárnapi közgyűléséről szóló jegyzőkönyv hitelesítése céljából tegnap délelőtt gyűlés volt, amelyen egyházi részről *Kiss Albert* lelkész, világi részről *Simonffy Imre* főgondnok elnökölték. A jegyzőkönyvet felolvasás után változatlanul hitelesítették.

**Egyházi ülés.** A debreceni ev. ref. egyház tanyaeépítési bizottsága ma délután négy órakor az egyházi tanácssteremben ülést tart, amelyen *Vecsey Imre* gazdasági elnök vezetésével apróbb építkezések ügyében tanácskoznak.

## Munkaadók szervezkedése.

### Értekezlet az ipartestületnél.

— január 10.

(*Saját tudósítónktól.*) Foglalkozott már a Debreczen azzal a nagyarányú mozgalommal, amelyet Debreczen iparosai indítottak, hogy az egyre sürűbben jelentkező munkásmozgalommal szemben szervezkedjenek. — Ebben az ügyben tegnap az iparkamaránál értekezlet volt, amelyen kimondották a szervezkedés szükségességét.

Tudósításunk a következő:

Tegnap délután az ipartestület tanácstermében értekezlet volt, amelyen *Zelinger Ede* ipartestületi elnök elnökölt, az iparkamara részéről jelen voltak: dr. *Rác Lajos* fogalmazó és *Szavay Zoltán* segédfogalmazó.

*Zelinger Ede* nyitotta meg az értekezletet, röviden ismertetve azokat az okokat, amelyek az értekezlet összehívását szükségessé tették.

Dr. *Rác Lajos* kamarai fogalmazó terjesztette elő azután szakszó beszéd kíséretében a kamarai értekezlet eredményét és a munkaadók szövetségének megalakítása tárgyában ott elfogadott elvi álláspontokat.

Többek felszólalása után az értekezlet a szövetség megalakításának elvi pontozatait teljesen magáévá tette és elhatározta, hogy a munkaadók szövetségének iparágankénti sürgős megalakítását szükségesnek tekinti.

Kimondotta az értekezlet, hogy az ipar-

Az azután feltárta előtte a titkot:

— Kicsikém, maga nagyon rátartós, így nem boldogulunk, sem mi, sem maga...

Akkor elszédült. Látta, mint omlik össze körülötte a fényes kártyavár. Egyetlen lap után dőlni fog az egész.

A varróasztal mellett nagyon-nagyon sokat nem ért rá megtanulni, most nagyon-nagyon sokat tanult, de nagyon-nagyon sokat nem tudott megtanulni.

A varróasztaltól a babérkoszorúig nagy úr tátoang. Azt az úrt nagyon nehéz betölteni.

### III.

A kórházban meghalt valaki. A legelső orvos azt mondta, ösmerte valamikor.

Nem kértek tőle ki volt és nem is mondta meg senkinek.

Hanem este a főorvos zsurján beszélt valamit a nőnek a vízről, meg az absintról.

Talán, hogy milyen nagy ut van egyik-től a másikig, meg hogy az absint, meg a víz között okvetlen van valami közép ut is.

Talán az is mondta, hogy az élet utvesztőjében soknak milyen nehéz rátalálni erre a közép utra.

testület az érdekelt szakosztályokat minél előbb összehívja a szövetség megalakítása tárgyában.

Elvi álláspontként kimondotta az értekezlet, hogy a szövetség megalakításának és a szövetség munkálkodásának mindig tárgyilagosságnak kell lennie és sohasem szabad a munkások ellen szárnyalnia, hanem a munkások és a munkaadók jogos kívánságainak érvényrejutására kell a szövetségnek törekednie.

Dr. *Tóth Kálmán* ipartestületi titkár beszélt azután, kérve a megjelenteket, hogy a szövetség érdekeinek a szakosztályok ülésein legyenek szószói.

*Zelinger Ede* zárószavai után az értekezlet véget ért.

Most már az ipartestületi szakosztályokon a sor, hogy felkarolják és megvalósítsák a munkaadók szövetségének eszméjét.

## Zugolódik a rendőrlegénység.

### Az új évi ajándékok utóhangjai.

— január 10.

(*Saját tudósítónktól.*) A debreceni rendőrlegénység között nagy az elkeseredés. A terhes szolgálat és az indokolatlanul való agyonhajszolás miatt is sokan hagyták ott az utóbbi időben a rendőrséget. Még több azonban azoknak a száma, akik a hallatlanul csekély fizetés miatt váltak meg a rendőrség kötelékéből.

Az eltávozottak között több régi, kipróbált ügyességű, megbízható ember volt, akiknek helyére természetesen új, a rendőri teendőikben többnyire járatlan emberek kerültek.

A rendőrlegénység régebbi tagjai között most ismét nagyon izgatott a hangulat. Az újabb zavarokat részben a téli szolgálat, részben az új évi ajándékok körül felmerült mellőzések okozták.

A téli éjszakai szolgálat valóban tűrhetetlen. Órák hosszáig átdermesztő hidegben állt őrt a rendőr, aki kis fizetéséből amugy is rosszul táplálkozhatik, de megakit a fölöslegesen történt központra rendelés, éjszakaiás föltötte kimerít. Lehetetlen ilyen körülmények között 3-4 órán keresztül az éjszakai hidegben őrt állani. — Ha pedig egy pillanatra valamelyik kávéházba, vagy kocsmába bemegy melegedni a rendőr, akkor aztán készen van a baj, mert ha az ellenőr jön és nem találja ott az őrállomáson a rendőrt, bejelenti és a büntetés elöl nem menekedik.

E miatt is nagy a zugolódás a legénység között. De még nagyobb elkeseredésre adtak okot az újév alkalmával kiosztott jutalmak körül előfordult mellőzések.

Mi is hirt adtunk arról, hogy újév napján a rendőrlegénység között 5, illetve 9 korona jutalmat osztottak szét olyanformán, hogy — amint azt a főkapitány a legénységhez intézett beszédében hangsúlyozta — a régi és a még nem büntetett rendőrök 9, a fiatal, vagy már büntetéssel sújtott rendőrök pedig 5 koronát kapnak.

Nem tudjuk, nem is keressük, kinek az intézkedése folytán történt, de tény, hogy a régi, példás igyekezetű rendőröknek mellőzésben volt részük sok olyan rendőr mellett, akik alig 2-3 hónapja vannak a rendőrség kötelékében. Megtörtént és az

Üzletáthelyezés miatt rendkívül leszállított árak mellett a legjobb és legtartósabb cipők csakis

**ELFENBEIN és KLEIN**

CIPŐ-ÜZLETÉBEN szereshető be. Üzletünket 1907. év február hó 1-én PIAC-UTCA 24. SZÁM ALÁ (a nagytőzsde mellé) HELYEZZÜK ÁT.

egy rendőrrel bizonyítható tény az, hogy például olyan rendőr, aki már 8-10 éve szolgálja a közbiztonságot és soha a legkisebb büntetése nem volt, 5 korona jutalmat kapott, míg olyan rendőrnek adtak 9 koronát, aki már fegyelmi eljárás alatt is volt. Öreg rendőrök kapták a kisebb jutalmat, míg 2-3 hónapos rendőrök a nagyobb jutalmat kapták.

Nem az a néhány korona keseríti el a rendőröket, hanem az a mellőzés, az az indokolatlan háttérbeszorítás tette azt, hogy most a legnagyobb határozottsággal hangoztatják a rendőrségtől való kilépésüket.

Hisszük, hogy Végh Gyula főkapitány ur tapintata el fojza simítani ezeket az ellentéteket s a rendőrök türelemmel bevárják azt az időt, mikor a rendőrség újjászervezésének terve meg fog valósítani s mikor a legénység is tisztességes fizetéshez jut.

## Vádirat Sívágó és társai ellen.

Hét vádlott, harminc tanu.

### A Méliusz-téri gyilkosság részleteinek egyesítése.

Debreczen, jan. 10.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni kir. ügyészség szenzációs vádiratot nyújtott be most a kir. törvényszék vádtanácsához. A vádirat, melynek részletei ismertek már a közönség előtt, Sívágó János, Erdei Sándor, Gáspár Aladár, Mátyus András, Mátyus Andrásné, Siteri János és Nyiri Lajos ellen emel vádat a hosszupályi és szentmihályi rablások ügyében. Sikerült megszerezni a vádiratot, amelynek részletei az immár életfogytiglani fegyházra ítélt Sívágó Jánosra szintén nem kis mértékben kompromittálók. Az a főtárgyalás, melyet a debreceni esküdtbiróság ez ügyekben tart, bizonyára éppen olyan érdekes lesz, mint volt a Sívágó-féle és később a Szombati-Nyiri-féle főtárgyalás.

Tudósítónk a kir. ügyészség vádiratát a következőkben ismerteti:

#### A szentmihályi rablás.

A királyi ügyészség vezetője, Galánffy János kir. ügyész.

1. Erdei Sándor hosszupályi lakos, 53 éves ev. ref. erdővédet, ki 1906. augusztus 18-tól 21-ig előzetes letartóztatásban volt.

2. Gáspár Aladár István Kajetán 33 éves r. k. vallású szatmári lakatosmestert, ki szept. 21-ike óta vizsgálati fogságban van.

3. Sívágó János 49 éves, ev. ref. vallású hajduböszörményi földművelési napszámost, aki más ügyből kifolyólag rablás miatt életfogytiglani való fegyházbüntetésre van elítélve s mint ilyen, vizsgálati fogságban van, a büntető törvénykönyv 344. §-ába ütköző és Sívágó János-sal szemben a 349. § 1. pontja szerint, mint tettestársakát azzal vádolja, hogy a Szatmárhoz tartozó Szentmihályon 1905. szeptember 8-ik napján éjjel Czeller Andrásról mintegy 140 korona készpénzt és 4 kilogrammnyi szalonnát azzal a fenyegetéssel, hogy reájuk töltött revolvereket szegtek s azt hangoztatták, hogy lelővik és megnyúzzák, a jogtalan eltulajdonítás szándékával elvették.

Ugyane vádat emeli az ügyészség a Virég Bálint kárára ugyancsak Szentmihályon s szakasztott ugyanolyan körülmények

között elkövetett rablás ügyében is, a fent megnevezett három terhelt ellen. Itt 60 korona elrablásáról van szó.

Vádolja továbbá az ügyészség Mátyus András 86 éves rakamazi lakost és feleségét, kik szintén előzetes letartóztatásban voltak s szeptember eleje óta vizsgálati fogságban vannak, bünszegédi bünrészesség címén azzal, hogy a második rablásban Sívágóéknak a hely fekvésének megmagyarázásával a büncselekmény elkövetését megkönnyítették.

#### A hosszupályi-i rablás.

A királyi ügyészség Sívágó Jánost, továbbá a monostorpályi-i 49 éves Siteri Jánost és a hajduböszörményi 30 éves Nyiri Lajost, ki jelenleg fogházbüntetését szenved, mint tettestársakat azzal vádolja, hogy Hosszupályiban, 1905. október 26-án este Kende Ernő gyógyszerésztől 30 koronát revolveres fenyegetéssel elraboltak. Erdeit itt bünszegédi bünrészességgel vádolja az ügyészség, ellenben Mátyusék ellen a vádat elejti.

A vádirat indoklása egy sűrűen telirott ivett tölt be. Hivatkozik Sívágóék konok tagadására s az ezzel szemben felmerült bizonyítékokra.

#### A két semmiségi panasz egyesítése.

A Méliusz-téri rablógyilkosság tetteseit tudvalevőleg két különböző főtárgyaláson ítélte el az esküdtbiróság. A Sívágó elítélése idején még nem voltak pozitív bizonyítékok a Szombati és Nyiri bünrészességére, később, azonban őket is utólrta a büntető igazságszolgáltatás sújtó keze. Sívágó és Szombati tudvalevőleg semmiségi panaszt jelentettek be az esküdtbiróság ítélete ellen s így a főtárgyalások iratai a kuriához kerülnek.

Dr. Kardos Samu, a Sívágó védője most azzal a kérelemmel fordult a törvényszékhez, hogy egyesítse a két bünper iratait s együtt küldje föl a királyi kuriához. A kir. törvényszék e kérelmet teljesítette s így a Kuria minden valószínűség szerint ugyanazon tanácsban s egy napon fog határozni a hozzája betérjlesztett semmiségi panaszok tárgyában.

#### Sívágó ragaszkodik Kardos Samuhoz.

A büdszentmihályi két rendbéli és hosszupályi egy rendbéli rablás ügyében vádolt Erdei Sándor tudvalevően dr. Kardos Samut nevezte meg védőül. Mivel ez ügyekben Sívágó János is szerepel s neki szintén Kardos Samu a védője, érdekellentét merült föl s dönteni kellett olyan irányban, hogy melyik e a védelmét lássa el ezután Kardos. A védő fölhívatta a vizsgálati fogságból mindkét vádlottat s közölte velük, hogy ő ezután csak az egyiknek maradhat védője. Erdei Sándor könnyezni kezdett, mert megsejtette, hogy elveszti védőjét. Ugy is lett. Sívágó rögtön kijelentette, hogy ő régi jogon ragaszkodik Kardos Samuhoz, aki őt már számtalanszor védte.

— *En nekem csak a tekintetes ur hadd legyen a védőm; nekem még a Méliusz-téri ügyem sincs befejezve, s ha az ügyvéd ur kezdte, az ügyvéd ur fejezze is be.*

Erdei ekkor védőjéül Vajda József dr. ügyvédet nevezte meg.

#### Hét vádlott, harminc tanu.

Ez a főtárgyalás igazán monstre főtárgyalás lesz. A vádlottak padján nem kevesebb, mint hét vádlott fog ülni. A tanuk száma pedig harminc.

Hogy mikor lesz a főtárgyalás, azt még nem lehet bizonyosan tudni. Valós inü, hogy még e hó során összeül az esküdtbiróság, de lehet, hogy csak februárban fog itélkezni a szenzációs ügyben. Attól függ minden, nem akadályozza-e meg a főtárgyalás gyors kitűzését a vádlottak által a vádirat ellen esetleg beadandó kifogás?

Galánffy dr. kir. ügyész egyébként a vádirat végén indítványozta Erdeire, Gáspárra, Mátyusra, Mátyusnéra és Siterire vonatkozólag a vizsgálati fogságnak a főtárgyalásig leendő fentartását.

## Városháza és vármegye.

**A debreczeni postaigazgatóság ügye.** Siket Traján nagyváradi m. kir. posta- és táviratigazgató tegnap sürgős megkeresésben kérte Kovács József polgármestert, hogy a debreczeni postaigazgatóság elhelyezésére szánt területről, az ez ügyben régebben folytatott tárgyalásokról őt sürgősen értesítse. Kovács polgármester a napokban még összehívja a bizottságot s a megbeszélések után nyomban feleletet ad a nagyváradi postaigazgatóságnak. A postaigazgatóság helyéül e bizottság tudvalevően a pénzügyigazgatóság mostani telkét jelölte ki.

**A Vilmos-huszárok új gyakorlótere.** A 7-ik huszárezred eddigi gyakorlóterét, az ugynevezett egyházi földet parcelálták. A tanács az ezred új gyakorlóteréül a laktanyával szemben levő, jelenleg bérbeadott földet fogja kijelölni s e föld visszavétele tárgyában a tárgyalások a bérlővel már befejezést is nyertek.

**A borellenőrző bizottság tagjai.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter tegnap leiratban kérte a polgármestert, hogy a törvényhatóság nemrég megalakított borellenőrző bizottságának tagnévsorát haladéktalanul terjessze föl hozzá. A polgármester e felszólításnak még tegnap eleget tett.

**Az egészségügyi bizottság hétfőn.** 14-én délután 4 órakor újabb összehívás nélkül folytatódó ülést tart, melyen a betegségre vonatkozó szabályrendelet-tervezetet tárgyalja.

**Megszűnt állatbetegség.** Tetőtlen községben, mint a középponti főszolgabírósnak jelentik, az ott dühöngött rüh-kór megszűnt. A zárt feloldották.

**Megnyílt iskolák.** Mikepéres községben megszűntek a járványos betegségek, mire a régideje zárva volt iskolákat megnyitották.

## Színházi ügyek.

### A színházbizottság ülése.

— január 10.

(Saját tudósítónktól.) A színházbizottság tegnap tartotta ülését. A multkori zajos üléshez képest szürke lefolyású volt ez az ülés, melyen meglepéssel vették tudomásul, hogy a színház belbékéje nem zavartalt meg mesterségesen szított okvetetlenkedésekkel. A bizottság adminisztratív intézkedéseket tett, s a kritika jogát semmi irányban nem gyakorolták.

Az ülés lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

Jelen voltak: Kovács József polgármester, Oláh Károly színházi felügyelő, Aczél Géza, Komlóssy Arthur, Márk Endre, dr. Nagy Zsigmond, Vecsey Imre, dr. Burger

A petróleum fogyasztó közönség szives tudomására hozuk, hogy ezen-  
**Debreceni Kőolajipar r.-t.** szép fehér-  
 eszintű petróleum gyártmányait fogjuk tartani, amely gyártmányok jóval felülmúlják az ez idő szerint túlnyomóan forgalomban levő sárga és sárgászintű petróleumokat. — Nevezett gyár gyártmányai: Háztartási petróleum, teljesen szag és füstmentes 1 liter 16 kr.

#### Kapható

### Deutsch Albert és Fla

Hatvan-u. 9.

DEUTSCH LAJOS Piacz-u. 38.

Iris petrolum, nagy lánggal és fénnnyel, egyenletesen ég 1 liter 18 kr. Mint a gyár **Rekord király-olajat** (sodt) különlegességet ajánlunk szagtalanított petróleum, amely nagy szalon körögő lámpákban két-zeres idő tartammal és villa yf nyel ég. 1 l. 20 kr. Gazdaságok, iparműhelyek, iskolák és katonaság részére nagyobb vételnél előny árak!!

Péter, dr. Tóby Elek, Zilahy Gyula, Békés Gyula.

Kovács József polgármester megnyitja az ülést.

Oláh Károly színházfelügyelő jelenti, hogy Zilahy igazgató az évi tizezer kor na szubvencióból 3000 koronát kikért. Javasolja, hogy a bizottság pártoló ajánlással terjessze e kérelmet a közgyűlés elé. A részlet kiutasításának ideje mindig január hónap volt.

A bizottság el fogadja a javaslatot. Egy támlásszék-bérelti ügyből kifolyólag Komlóssy Arthur felszólal s kéri, hogy a támlásszék színtén törzkönyveltessenek, s hogy a támlásszék-bérlők jogai ne két évig, hanem csak egy évig tartassanak fenn. A bizottság elhatározta, hogy ez ügyben a felügyelő előterjesztése alapján a jövő ülésen fog határozni. Majd egy-két bérelt átírása dolgában határozott a bizottság.

Zilahy Gyula nemrég kérvényt adott be, melyben hivatkozik az Országos Színészegyesület határozatára, mely szerint a színi idényt szeptember 1-én kell mindig megnyitni. Dr. Tóby Elek felolvassa a Színészegyesület e határozatának szó szerinti hivatalos szövegét. Ez alapon Zilahy kéri a szerződés 17-ik pontjának megváltoztatását.

Komlóssy Arthur nem ismeri el, hogy e határozat hivatalos és imperatív döntvénye volna a Színészegyesületnek. Azt hiszi, hogy ez csak óhajás az egyesület részéről. nem hajlandó elfogadni ilyen ajánlást határozat címen.

Oláh Károly hozzájárul Komlóssy előterjesztéséhez. Hozza elő Zilahy a hivatalos határozatot.

Márk Endre kéri Zilahyt, hogy lenne-e ezen határozatnak valami kihatása a jövőre nézve?

Zilahy Gyula megmagyarázza, hogy a dolgnak reá nézve jelentős kihatása van. Főleg a szerződések meghosszabbítását, vagy meg nem hosszabbítását érinti e határozat. Neki idején kell gondoskodnia arról, hogy azon színészekkel, kikkel a bizottság nincs megelégedve, ne újítsa meg a szerződést.

A bizottság a Komlóssy Arthur előterjesztését fogadja el.

Oláh Károly jelenti, hogy Almássy Lolát visszaszerződtette a direktor, ugyancsak a Percel nővérek is. A bizottság e bejelentéseket tudomásul vette.

Komlóssy Arthur a karácsonyesti előadások dolgában interpellált. Már Makó direktója alatt kimondta a bizottság, hogy karácsony este, sem délután nem szabad előadást tartani. Zilahy sem tavaly, sem az idén nem tartotta be e rendelkezést. A színtársulati tagokkal szemben is méltánytalanság ez.

Oláh Károly szerint a karácsony délutáni előadást fenn kell tartani. A gyerekeket ilyenkor, karácsonyfa-kiállítás előtt, még jó is eltávolítani. Deltután fél öt órakor ugy is vége van az előadásnak.

Márk Endre, dr. Nagy Zsigmond nem véleményezik e délutáni előadás megtartását. A publikumnak is igénye ez. A polgármester is ezen a véleményen van, annál is inkább, mert panasz az előadás ellen sem a közönség, sem a színészek részéről nem hangzott föl. Dr. Nagy Zsigmond szerint ez esetben a régi határozat hatályon kívül helyezendő.

Oláh Károly szerint azért keletkezett e határozat, mert Makó Lajos egy ízben előadást tűzött ki karácsony estélyére. Ez tehát csak ad hoc határozat. Ajánlja, hogy a bizottság térjen napirendre a Komlóssy Arthur felszólalása fölött. A bizottság megbizta Oláh Károlyt, hogy a jövő ülésen az erre vonatkozó határozatot mutassa be.

Az ülés ezzel, csodálatosképpen minden harcizaj nélkül, hat órakor véget ért.

## Színház.

### Műsor.

Január 10. Csütörtök: „Lucifer“ (A. bérlét.)

Január 11. Péntek: „Lucifer“ (B. bérlét.)

Január 12. Szombat: „Megjött a papa“, utána: „Parasztbecsület“ (C. bérlét.)

## Színészek a szerző ellen.

### Egy kis színházi sztrájk.

Dr. Farkas Imre miniszteri hivatalnok, a Debreczenből elszármazott író, mikor karácsonykor itthon élvezte a szünidő örömeit, egyik helyi lapban még nálunk is szokatlannul és indokolatlan hangon irt a debreczeni színház néhány előadásáról, régi erővel hozakodván elő, nem számolván azzal a körülménnyel, hogy akkor még nem volt, csak két színháza Budapestnek, nem szívtva föl olyan nagy mértékben a vidéken működő művészi erőt a központ, hogy ő sem nézte a dolgokat a fővárosi kritika erősen nagyító szemüvegén, Nemzeti színházhoz szokott szemével a Mikiz operához hangolt fülekkel.

Most azután a debreczeni színház több tagja, — akik érthetőleg sértve érezték magukat e kritika hangja miatt, kijelentették, hogy nem játszanak a dr. Farkas Imre bemutatásra kiűzött darabjában s a következő levelet intézték Zilahy Gyula igazgatóhoz:

Nagyságos

Zilahy Gyula

színiigazgató urnak

Debreczen.

Tisztelt Igazgató ur!

Másodszori hivatalos felszólítására van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy Jean Janette című műben a legnagyobb jóakarattal sem vehetünk részt, mert az illető szerzőnek közel multban megjelent kritikája folytán nem érezzük magunkat és szerény képességeinket elég erősnek arra, hogy akár ezen, akár más művét érvényre juttassuk.

Bár igazgató ur kijelentette, hogy törvényeink szigorát fogja alkalmazni velünk szemben; mi mindazonáltal megmaradunk elhatározásunk mellett. — Kesz tisztelettel: Lónyai Piroska, Deési Alfréd, Bérczy Ernő.

A fent említett ügyben collegáinkkal szolidaritást vállalunk: Szabó Irm., Szabó Gyula, Sarkadi Vilmos, Bay László, Arkossy Vilmos, Vida Ilona, Fóti Frida.

A színházi bizottság — igen helyesen — nem foglalkozott tegnap délutáni ülésében ezzel a dologgal s így Debreczen napirendre térhet az egyébként érdekes ügyecske felett, amelylyel nem veszítenek se a szerző, se a színészek és legkevésbé a közönség, miután — hála istennek — Shakespeare-t, Offenbachot, Katonát, Planquettet és dr. Farkas Imre többi dráma- és operett-író collegáit nem bojkottálták se a drámai, se az énekes primadonnák, se Poprúdi, a sugó.

És utóvégre azok is jó írók és zeneszerzők.

\* **Két Hippolit.** Tegnap este a „Két Hippolit“ előadásának keretében Fóthy Fridának, a társulat kedves énekesnőjének szép ünneplésben volt része. A jótékony nőegylet urhölgyei Fráter Erzsike vezetése mellett küldöttségileg keresték fel és üdvözölték Fóthyt öltözéjében s átnyújtották neki a nőegylet ajándékát, egy értékes structollas legyezőt, sok-sok szép virággal együtt. — Természetesen sok tapsban is volt Fóthynak része az előadás alatt, melyben részt vett Lónyai Piroska is, akinek temperamentumos, kedves játéka szintén tetszett. Derültségről első sorban Polgár és Sarkadi gondoskodtak most is.

\* **Operaelőadás.** Mascagni operájából, A paraszt becsületből naponta folynak a próbák. Az opera szombati előadása iránt különösen nagy érdeklődés mutatkozik közönségünk köreiben. Santuzza rendkívül nehéz és fáradságos énekszeret Zilahy nénekli, a többi szereplők Vida Ilona, Sz. Gárdonyi Teréz, Arkossy, Szalai. Ugyanekkor kerül színre Erdélyi Zoltán nagysikerű darabja, a Megjött a papa.

## Kulhanek a fogházban.

### A pénzkereskedő letartóztatása.

#### Ismét szabadulni akar.

— január 10.

(Saját tudósítónktól.) Kulhanek Adolf, a hirhedet szélhámos, akit a debreczeni rendőrségnek sikerült a mult év novemberében elfogni, ismét a fogházban ül, ahonnan biztosíték ellenében helyezték volt feltételeken szabadlábra.

A furfangos szélhámos, amikor Debreczenben rajtavesztett a pénzkereskedésen, mindent elkövetett, hogy szabaduljon a fogházból. Mikor biztosíték ellenében szabadlábra helyezték, folytatta csalásait, amelyekért most ismét a fogházba került.

Kulhanek csalásairól és letartóztatásáról az alábbi tudósításunk ad számot.

#### Kulhanek dolgozik.

Alig helyezte szabadlábra a debreczeni törvényszék vádtanácsa ötezer korona ellenében Kulhanek Adolfot, a hirhedt pénzkereskedőt, máris újabb feljelentések érkeztek ellene.

Itt is, ott is megjelent és kicsalta a hiszékeny emberek pénzét ravasz mesékkel. Hevesen azt mondta az embereknek, hogy Amerikában nagy aranybányái vannak, amelyek kihasználásához társat keres, akinek pénzével értékesíthetnék a vállalatot. Tizezreket jövedelmezett Kulhaneknek ez a mese.

Erdőbélteken, Jászberényben és Turkevén a debreczeni minta szerint csapta be az embereket.

Abádszalókon is hasonló módon csalt ki több ezer koronát.

A csalásoknál úgy tett, hogy mikor a felvett pénzért annak háromszorosát át kellett volna adni, akkor az ő embere berohant a szobába és menekülésre intette az embereket azzal, hogy jönnek a rendőrök. Erre természetesen a becsapottak is elmenekültek és Kulhanek is hamarosan eltűnt a pénzekkel együtt.

#### Az elfogatási parancs.

Az újabb feljelentésekre Hoffmann József vizsgálóbíró kiadta Kulhanek ellen az elfogatási parancsot, amelyet közölt azokon a helyeken levő csendőrökkel, ahol Kulhanek dolgairól értesültek.

A vizsgálóbíró utasítására elfogták Abádszalókon Kulhanek két társát, akiket a csendőrök Debreczenbe hoznak.

#### Kulhanek letartóztatása.

Az elfogatási parancsról Kulhanek mitsem tudott és gyanútlanul ment be a törvényszéki palotába, ahol dolga volt. Itt persze ráismertek és épen akkor fogták el, amikor elakarta hagyni az épületet.

A pénzkereskedő szabadkozott, tagadott, de azért bekísérték a fogházba, ahonnan tegnap délután hozatta fel a vizsgálóbíró, hogy kihallgassa.

Mikor a kihallgatás véget ért, Hoffmann bíró kihirdette Kulhanek előtt, hogy vizsgálati fogságba helyezi, mivel feltételes szabadlábon levő, ha újabb bűncselekményt követ el, letartóztatandó.

Kulhanek, valamint védője, dr. Kardos Samu felfolyamodást jelentettek be a vizsgálóbíró végzése ellen.

Az iratok ma délelőtt mennek át a

vádtanácsához, mely dönteni fog a pénzügykereskedő fogsága dolgában.

#### Értesítik a mennyasszonyát.

Kulhanek esinos megjelenésű, elegánsan öltözött és behizelgő modoru ember, akinek a szíve a gazságok közepette szerelemre gyuladt egy jászkeséri szép leány, Gál Juliska iránt, akit most táviratban értesítettek vőlegénye letartóztatásáról.

## Hirek.

— **Kinevezés.** Az iparossegédek debreceni továbbképző tanfolyamának elnöke, Dobieczy Sándor e tisztségről lemondván, a közoktatási miniszter Szabó Kálmán orsz. képviselőt és kamarai elnököt nevezte ki a tanfolyam felügyelő bizottsági elnökévé.

— **A debreceni rendőrtisztviselők javaslata.** Debreczen rendőrtisztviselőinek a vidéki rendőrség újraszervezésére vonatkozó javaslata az egész ország rendőrségének körében a legélénkebb viszhangot keltette. Mi napokkal ezelőtt reámutattunk a gondosan szövegezett javaslat igazságaira s ugyanezt tette tegnap osztatlanul az egész fővárosi sajtó, teljes terjedelmében ismertetvén a nagyszabású memorándumot. A javaslatot a debreceni rendőrtisztviselők tudvalevően megküldték az összes törvényhatóságoknak s ezek hihetőleg valamennyien a javaslat álláspontjára fognak helyezkedni. Értesülésünk szerint Kolozsvár városa a már a jövő héten tartandó közgyűlésen tárgyalás alá veszi az emlékiratot.

— **A honvédség oktatása.** A honvédelmi minisztériumból rendelet jött tegnap a debreceni állomásparancsnoksághoz, hogy a honvédekredeknel a földrajz, magyar, történelem, természettan-olvasmányok és gazdaságtan köréből kezdjék meg az oktatást. A debreceni 3-ik honvédegyalozozred legénységének oktatását a debreceni református főgimnázium, a zilahi zászlóaljnál a zilahi főgimnázium tanárai fogják végezni.

— **A harmadik egyetem Pozsony.** Az „Ujság“ című lap tegnap szenzációs hírt ad közre a harmadik egyetemről, amely hiradás ha megfelel az igazságnak, akkor az egyetemért versengő városok körében, Pozsony kivételével, nagy-nyagy elkeseredést fog szülni. A hiradás szerint Apponyi miniszter a jövő év költségeloirányzatába már fölveszi a harmadik egyetem kiadásait. Az egyetemet Pozsony kapja, amely város érdekében állítólag Frigyes kir. herceg intervinált. A miniszter tekintettel van a többi versengő városok törekvéseire is, és pedig úgy, hogy Szeged és Temesvár más főiskolát (az első műegyetemet, az utóbbi ipari főiskolát) kap, Debreczen, Pécs és Kassa pedig más ily irányu kárpótlásban részülnek. Hogy milyen volna ez a más ily irányu kárpótlás, azt sehogy sem tudjuk elképzelni. Csak annyit látunk, hogy a debreczeni egyetem ügye veszélyben van s itt a legfőbb ideje, hogy valamit csináljunk. Valami olyat, mely a rólunk és aspirációinkról elterelődött figyelmet újra felénk vonja.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A honvédelemügyi miniszter gróf Dégenfeld Pál debreceni 2-ik honvédegyalozozredbeli tartalékos hadnagyot, szolgálati kötelezettségének teljesítése után, a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

— **Magyar férfierő Japánban.** A Debreczen jelentette volt annak idején először, hogy milyen kalandos mesékkel akarják kicsábítani férfainkat idegen ügynökök Japánba. A mese, úgy látszik, hálás talajra lett a falusi s tanyai nép lelkében. Amióta a biharmegyei esetek megtörténtek, azóta a jó hajduk egyre-másra törtétnének, tülekednének ki Japánországba. Egy öttagu küldöttség tegnap a vármegye urainál, a fő- és alispánnál beboocsátást kért. Bizony, bizony, nem igen voltak jó erőben a magyarok, nem igen hihető, hogy Japánban megtudták volna szolgálni azt a 100, illetőleg harminc koronát, melyet ott egy-egy fiú, illetőleg leánygyermek után állítólag adnak. A deputáció persze nem került sem a főispán, sem az alispán elé. Ellenben felvilágosították őket a hajduk, hogy ne bolonduljanak meg, hanem menjenek szépen haza s ha már mindenáron ambícióik vannak, hát házassodjanak meg. A küldöttség, bár nem hitt a felvilágosításnak, eltávozott. Lehet, hogy végigkilincselnek még néhány hivatalt a félvezetett magyarok s csak nagy későn nyugosznak bele abba, hogy a gyermekalkás csakugyan istenáldás s fizetség azért sehol e világban nem jár.

— **A sámsóni vasut újnevű állomása.** A kereskedelemügyi miniszter a Debreczen városi közigazgatási bizottság fölterjesztése folytán megengedte, hogy a debreceni hajdusámsóni vasut mentén levő „Gazdasági tanintézet“ nevű állomás új elnevezése: „Gazdasági akadémia“ állomás legyen.

— **Véres verekedés a menházban.** Az árpádtéri menedékházban az éjszaka összeverekedtek a hajléktalanok. Valami felett szóváltásba keveredtek, majd ütlegelni kezdték egymást. Olyan verekedés lett, hogy Lovász Gábor kerékgyártó-segédet véresre verve a mentők vitték el a közpórházba, ahol most súlyos betegen fekszik.

— **Kitűnő bor.** Sestakerti rizling Mayer Jenőnél.

— **Öngyilkos nyomdászinas.** Szoboszlói tudósítónk jelenti, hogy ott Hauser Béla tizenöt éves nyomdászinas, épen akkor, mikor egy rendőr a rendőrséghez akarta kísérni, agyonlőtte magát s azonnal meghalt. Hauser azért követte el az öngyilkosságot, mert gazdájának egy 1 korona 50 fillérről szóló postautalvánnyal nem tudott beszámolni.

— **Debreczen borászati beosztása.** A földmivelésügyi miniszter a debreceni szőlészeti és borászati felügyelőség kerületéből, további intézkedésig, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. várost a biharmegyei vincellériskola kerületéhez csatolta.

— **Naponta friss sonka** Mayer Jenő fűszer- és esemege-üzletében.

— **Fizetéseképtelenség.** A bécsi hitelzők védőegyesülete közli, hogy Grünbaum Mór né debreceni kereskedő fizetéseképtelenséget jelentett.

— **Újabb tengeri halak.** A busdrágaság enyhítésére indított akciója Márkus Jenő vendéglősnek fényesen bevált. A tengeri halak elárúsításával egyrészt csökkentette a husarakat, másrészt olcsó áron tette lehetővé a kitűnő ízű, egészséges és tápláló tengeri halat a szegényebb néposztálynak is. A halfogyasztók száma egyre növekedik és a Simonffy-utca levő árucarnok előtt mindig tömegesen vannak a vásárlók, akik nem tudják eléggé dicsérni a halus pompás ízét. Márkus mindennap újabb hal szállítmányt kap Fiuméből és a jövő héten már nemcsak 35 krajcáros halak lesznek, de 25 krajcárért is fogják árusítani különként a halat. A ma érkező szállítmányban más fajta halak is lesznek. Ugyanis hozatott Márkus Jenő a tengeri halak ama fajtájából, amelyek ga-

dács-hal néven ismeretesek és melyek husa különösen paprikáson elkészítve igen élvezetes.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, ösmerősök, jó barátok és a pincér-egyesület azon tagjai, kik felejtethetlen Zollikánknak e hó 9-én történt végítzességételen való megjelenésük által részvételükkel mély fájdalomukat némileg enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Halász Izidor és gyászoló családom nevében is.

— **A Debreczen szerkesztősége és kiadóhivatala** a mai naptól kezdve az Arany János-utca 2. szám alá helyeztetett át (*Hungária-épület, földszint, a Kereskedelmi Csarnok lépcső-folyosója*). Kiadóhivatali órák reggel 8-12-ig, d. u. 2-7-ig. Szerkesztőségi ügyekben ez órákon kívül éjszakai 1 óráig állunk a közönség rendelkezésére. Telefon számunk 412. — Felkérjük nagyrabecsült előfizetőinket arra, hogy ha a lapot a kora reggeli órákban rendszeresen nem kapják, jelentsek azt azonnal a kiadóhivatalnak telefonon, vagy küldönc útján és azonnal történik az intézkedés.

— **Kubelik hangversenye.** A holnap esti hangverseny iránt óriási érdeklődés mutatkozik. Valóságos Kubelik láz van. A jegyek már csak korlátolt számban kaphatók. Debreczen egész intelligenciája várakozással néz a gazdag programmu művészestély elé. Az előjegyzett helyek péntek délig fentartatnak — azontul a jelentkezők rendelkezésére bocsátatnak. Kezdeté pontban 8 órakor. Az egyes számok alatt az ajtók zárva lesznek.

— **Schaf János.** táncitanító, polgári ifjából alakított tánciskola próba-báliját szombat este tartja a „Koronában.“

— **Butor remek kiállítása.** Felhívjuk a közönség figyelmét arra az érdekes kiállításra, mely Schwartz Vilmos Piacz-utcai üzletében látható, ahol is a magyar iparművészet legmodernebb stílus remekei láthatók. Szobaberendezésekben páratlanul szép nagy raktár áll ott a közönség rendelkezésére, ugyszintén olcsóbb, közönségesebb fajta butorokban is dus raktár van felszerelve.

— **Ügyes takarítónőt,** asszonyt keres a reggeli órákra Trigárszky Emil, Hunyadi-utca 13.

— **Az első debreczeni gőz kávépörölde és fűszer malom** (Kertész Sándor, Kossuth-u. 17.) működését megkezdette. Debreczenben egyedül áll ezen vállalat s úgy a nagy közönségnek, mint szintén a fűszerkereskedőknek, szatócsoknak és kávé-soknak rendkívül előnyöket nyújt nemcsak azzal, hogy naponta teljesen frissen pörkölt, jó aromájú izletes kávé kaphat a közönség, hanem azzal is, hogy kereskedőink, kik eddig Fiuméből hozatták a különböző pörkölt kávéfajokat, ezután nem lesznek kényyszerülve oly kávé, melynek minőségéről és jó pörköléséről meg nem győződtek, megvenni. A hatalmas gép, mely egyike a legmodernebb géptalálmányoknak, már megkezdte működését. Ajánljuk a kávéfogyasztó közönség és különösen a vidéki kereskedők figyelmébe.

— **Varju János főgimn. tanárnak** „A magyar szellem művelődés történelme“ című munkája Csáthy Ferencnél és minden könyvkereskedésben kapható. Fűzött példány ára 6, diszkötésű példányé 8 korona.

## Mulatságok.

### A Vereskereszt-egylet bálja.

Nem nagy, de annál válogatottabb közönség jelent meg tegnap este az Arany Bika szálloda dísztermében, hogy résztvegyen a Vereskereszt-egylet debreceni fiókjának bálján.

A jelenvolt hölgyeket, akiknek névsorát alább adjuk, fölötté izléses táncrenddel lepte meg a figyelmes rendezőség. A zenét a Magyarok zenekara szolgáltatta.

Jelen voltak:

**Asszonyok:** Butyovszky Gusztávné, özv. Bulás Józsefné, Buzás Miklósné, Demetrovics Pálné, Horváth Kálmánné, Jablonczayé, Hirschné, Latinoics Mihályné, Márk Endréné, gróf Marenzi Ferencné, báró Massburgné, Strobenz Péterné, Saárosyné, Szabó Jánosné, Vidovich Menyhértné, Várady Szabó Jánosné, gróf, Zedwitz Alfrédné.

**Urleányok:** Bulyovszky Ilonka, Balási Stefánia, Bulás Olga, Demetrovics Ami, Latinoics Lili és Olga, Strobenz Gizli, Vidovics Georgina.

— **A mai vigestély,** melyről lapunk vasárnapi számában már szó volt, oly rendkívül látogatottnak ígérkezik, hogy bizonyára zsúfolt lesz a Bika díszterme ismét. A jegyek iránti nagy keresetnek egyik főoka az ügyesen összeállított műsor, melyet ma már teljes egészében közölhetünk. Igaz ugyan, hogy a program Zilahy Gyula hirtelen elutazása folytán némi változást szenvedett, de így is sokat ígérő. Az est műsora különben a következő:

„Gyorsvonat” polka, előadja Rácz Károly teljes zenekara. 2. Kalugyer-tánc, lejtik Ungvári Vilmos, Kiss József, Barabás Károly, Nagy József, Mártonffy Dezső s Lenkei György urak. 3. a) Csárdás a „Denevér” operettéből, b) „Férfiak a szerelemben” a „Madarász” operettéből, éneklő Karezub Dénesné urnő, zongorán kíséri Fialka Sárka urleány. 4. „A drámairó”, vig. magánjelenet, előadja Eitler Jenő ur. 5. „Kuplák”, ifjabb Sarkadi ur közreműködése mellett énekszóval előadja idősebb Sarkadi Vilmos ur. 6. Waek-Urek, eredeti néger tánc, lejtik Ung, Hoek, Sky, Lemono-Kuch, Yosh-kha, Csev Ré Lugh Khei-Ti-Yi, Mis Zudh-Khy-Ghay-Véck-Niv néger urak. 7. Humoros felolvasás, tartja Sipos Béla ur. 8. Zongora egyveleg, előadja Fekete Oszkár ur. 9. Zene mőkák. Elkövetik Tiftire, Szórti, forti-Gém zenebohóc urak H.-Sámsonból.

Ezen rendkívül kedélyesnek ígérkező vigestélyre értesülésünk szerint már minden páholy s elröndü hely elfogyott s csupán a 60 filléres helyekből kapható még pár darab Mihalovits Jenő főtéri gyógyszer-tárában. Ezen kedélyes s a jótékonycélú szolgáló estére felhívjuk a t. olvasó szíves figyelmét.

**Cabaret-est.** A debreczeni jótékony négyelet Cabaret estélye iránt városzerte nagy az érdeklődés. A páholy-jegyek már mind elkelték. A program mely némi változáson ment keresztül, igen érdekes és mulatságos lesz és meglepetés számban megy a műsor, melyet holnap egész terjedelmében közölni fogunk. Lesz zongora, továbbá két bájos kis leányka az öt éves Kaszanyitzky Olga és a hét éves Kaszanyitzky Magda bámulatos ügyességgel mutatnak be egy igazán remek szép virág gavottot. — **Garda Dezsőné** urasszony egy monológot ad elő a töle megszokott művészettel, míg **Goreckv Vilmosné** urasszony gyönyörű énekszámát **Uffalussy Géza** dr. ur fogja kísélni. Az estét a Magyar Testvérek remek bandája nyitja és zárja be. Személyjegyek és állóhelyek még kaphatók **Molnár Ferenc** ur üzletében, előbbi egy korona, utóbbi 50 fillér.

## Bankógyárosok Debreczenben.

Londontól Debreczenig.

A bankógyárosok bünszövetkezete.

— január 10.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni törvényszéknél most közelg a befejezéshez az a nagyszabású pénzhamisítási bűnügy, amelynek szálai Londonig, Bécsig, Lembergig elnyulnak és amely ügyben a londoni és bécsi törvényszékeken kívül a lengyel, a budapesti és pécsi bíróságok is folytatnak vizsgálatot.

A vizsgálatot folytató hatóságok közül egyedül a debreczeni vizsgálóbíró az, a

melyik már befejezte a vizsgálatot és az óriási anyagot át is tette az ügyészséghez.

Az óriási bűnpörben hónapokon át tartott a vizsgálat, amelyet **Hoffmann József** vizsgálóbíró vezetett bámulatos sikerrel.

A bűnpörnek kiindulási pontja Londonban volt, ahol **Nuchem Sapira** nevű lengyelországi zsidőember szövetkezve egy magyarországi származású fényképészszel, ezerszámra gyártották az osztrák-magyar bank ötven koronás jegyeit.

A hamis bankjegyeket értékesítendő, **Nuchem Sapira** érintkezésbe lépett honfitársaival, akik aztán a monarchia több részét valósággal elárasztották hamis ötven koronásokkal.

Magyarországon főleg a lengyel határ-szélen hoztak sok hamis pénzt forgalomba. Itt indult meg a nyomozás legelőbb és néhány máramarosmegyei zsidó embert le is tartóztattak a csendőrök.

A pénzhamisítási bűnpörben a debreczeni törvényszék, mint a kir. tábla székhelyén levő bíróság lévén illetékes, a debreczeni törvényszék vizsgálóbírója indította meg a vizsgálatot. **Hoffmann József** vizsgálóbíró faggatásaira már a legelső letartóztatottak olyan vallomásokot adtak, amelyek tág teret adtak a vizsgálatnak.

Nagy körültekintéssel, páratlan ügyességgel vezette **Hoffmann** bíró a vizsgálatot és nehéz munkájának mindig újabb és újabb sikerei voltak. Csaknem félezer darab hamis ötven koronást szolgáltatottak be a vizsgálóbíróhoz és egész csapat terhel is került a fogházba. A letartóztatottak vagyonszámból zsidók lévén, óvadékot tettek le, amelynek ellenében a vádtanács szabadlábra helyezte őket, de az eljárást tovább folytatják ellenük.

A Máramarosmegyében lakó **Husz Ábrahám**, a magyarországi bandának feje, aki az alsóvisó rablógylósságban is tettes.

Az óriási bűnpörben most fejezte be a vizsgálatot **Hoffmann József** vizsgálóbíró és a vizsgálat hatalmas aktaesomóját áttette az ügyészséghez, ahol dr. **Galánffy János** kir. ügyész most tanulmányozza át a vizsgálat köteteket kitevő iratait, hogy a vádiratot elkészíthesse.

A vádirat e hónapban készül el és hamis pénznek forgalomba hozatala miatt emel a terheltek ellen vádat az ügyészség.

## Távirat és telefon.

### A perzsa sah meghalt.

**Budapest, jan. 9.** A Daily Telegraph jelenti Teheránból tegnapi kelettel: A sah tegnap este halt meg, de ez a tény csak holnap kerül nyilvánosságra. Tegnap mindenki tudta, hogy a sah élete gyorsan közeledik végéhez. A sah nagy kánforbefecskendezést kapott, hogy az életét, amennyire még lehet, meghosszabbítsák. Estefelé az élet összes nyilvánulásai megszűntek. — Öt órakor délután a trónörökös és az összes minisztereket a betegágyhoz hívták, hogy tanui legyenek a perzsa sah halálának. — Az asszonyok megkezdették az előkészületeket a gyászra. Kevéssel naplemente után a három kaput bezárták. Ez volt a jele annak, hogy a sah kiszenvedett.

### A nemzetiségek felszólalása.

**Budapest, jan. 9.** A nemzetiségi képviselők **Mihályi Tivadar** elnöklésével gyűltek s elhatározták, hogy a képviselőház költségvetési vitájánál többen fel fognak szólalni.

### Összeütközés a keleti pályaudvaron.

**Budapest, január 9.** Ma reggel összeütközés történt a keleti pályaudvaron, amelynek egy súlyos sérültje is van. 5 óra 15

perkor a csarnokba betolatták a kocsikat, hogy a 3. számú vágányon a bécsi vonatot állíthassák össze. A vonat nagyrészt már a vágányon állt és még három kocsit akartak hozzácsatolni. A három kocsit a mozdony belökte a csarnokba. A belökés oly erővel történt, hogy az egyik kocsi teljes erővel beszaladt a személyszállító kocsiba, mely az erős lökést tovább adta a mozgópostakocsinak. A mozgópostakocsi perronja az erős lökés következtében betört és a kocsiban már dolgozó **Bartal János** postaszolga fején és mellén súlyosan megsérült. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

### Megőrült pap.

**Róma, jan. 9.** A Szent-Pétertemplom fő oltáránál az ott miséző pap megőrült. — Szegényt elszállították.

### Agyonlőtt tábornok.

**Pétervár, jan. 9.** **Pavlow** tábornokot, orosz katonai főügyészt, a haditörvényszék palotája előtt ma egy egyenruhába öltözött merénylő lelőtte. **Pavlow** azonnal meghalt.

## Lakás keresés hivatal részére.

A debreceni pénzügyőri szakasz részére külön i., e-eltég a pénzügyőri biztos részére is együttes lakás keresés a foyó év majus 1-től.

A szakasz részére 6 szoba és mellék-helyiségek a biztos részére 3 szoba, iroda és mellék-helyiségek szükségesek.

Ennek megfelelő lakástuladások vagy építési szándokok részre e-ebb megbeszélés végett **KÉRLEKES LAJOS** pénzügyőri biztosnál (Domb-ut. a 12. sz. a.) megjelenni sziveskedjenek.

## Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegének a híres

## Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszer. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

**Grósz Nagy Ferencz**  
gyógyszerész  
Debreczen.

**Csuz!**

Kitünő minőségű

== pörkölt ==

# Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölt kapható

## Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.

**BÉKÉS LAJOS**  
debreczeni  
bábi-ling készítményei a legtükéletesebbek.  
**Magyar gyártmány!**

**!! Mélyen leszállított árak !!**

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.  
Jó mosó velez és flanel métere 25, 28, 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.  
1 db mosó zefir bluz 70 kr.  
1 darab flanel bluz 2 frt.

**Fekete és színes férfi nyakkendők**  
óriási választékban,  
feltűnő olcsó árakhoz!  
Maradékok felárban.

**Szabó Lajos Fiai**  
vászon-, dívat- és szőnyegrúháza.

32--1907.

**Ló és szarvasmarha eladás.**

A városi törzsménésből kiseleztezt és számfeletti lovak, valamint a törzsgulyából eladásra kijelölt bikák eladása elrendeltetvén, értesítetnek az érdekeltek, hogy a nyilvános árverés előbbiekre a folyó évi január hó 13-án, utóbbiakra pedig január hó 14-én a ló-, illetve a baromvásártéren mindenkor délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Az eladás tárgyát képező szarvasmarha az epreskerti telepen előzetesen megtekinthető.

Debreczen, 1907. január hó 7.

A városi Tanács

**Donogán és Somossy**  
=DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR.=

**Menyasszonyi kelengye**  
Női divat szövetek  
Velezek — Selymek

**Óriási szőnyegraktár**  
**!! Linoleum !!**

Telefon 511. Telefon 511.

**Értesítés!** Van szerencsém a n. 6. közönséget értesíteni, hogy Postakert 85 szám alatt, közvetlen a Falk-féle kefégyár mellett ujonnan létesített deszka és épületfa raktáramat **a mai napon megnyitottam.**

A n. 6. közönség pártfogását kéri tisztelettel **Simon Mihály.**

**Modern lakóházak, villák**  
valamint egyéb  
épületek tervezését  
és felépítését, művezetést, épületbecslést stb. vállal,

**Pavlovits Károly**  
műépítész

Debreczen, Kossuth-utca 26. sz.



**SCHMIDT S.**  
zongora- és hangszerkészítő, zenemű raktár  
DEBRECZEN.

**Strom-Slipper! Hó-cipő!**

Figyeljen erre a védjegyre



Csak a „Boston Rubber Shoe Company“ cégtől — Bostonból — véve könnyűek, divatosak és tartóak.

Kaphatók Debreczenben: **MANDEL LIPÓT, BÉKÉS LAJOS.** Fekete Jakab, Kálnai Lipót, Aszman Ferenc urak üzletében. Főraktár Ausztria—Magyarország részére:

**WELLISCH FRANKL & CO.**  
Wien, I., Fleischmarkt 12-14.

**KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK**  
**HITELSZÖVETKEZETE**

Csapó-utca 1. szám. Piac-utca 14. szám, (sarok) Hajdu-ház.  
1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. — Minden évtársulat 5 évre alakul.

**Egy törzsbetét 50 fillér,** mely hetenként avagy havonként fizetendő.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok útján teljesíthetik. Az eddigi tagok száma 929, kik 6080 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 156,780 korona vagyis 783,900 a korona befizetésnek felel meg egy évtársulat tartamára. Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglalatik a kamat is, tehát küön kamat nem fizetendő. Betétkönyvek naponta d. e. 9-12-ig, déután pedig 3-5-ig válthatók szövetkezetiünk helyiségében.

**Dr. Szöllős Dezső,** jogtanácsos. **Kozma László,** elnök. **Thieszen Arthur,** ügyv. igazgató.

**A Harmat-Crème**

arcszépítő és bőrápoló kenőcs.  
mely teljesen ártalmatlan és  
sem higanyt, sem olmot nem  
tartalmaz, a legrövidebb idő  
alatt megszüntet mindenféle  
szeptot, májfoltot, pattanást, bőrk  
atkat (mitesser) s bőrbajokat.  
Kisimítja a ránczosodó kezdő  
arczbőrt s azt fehére, üdév  
teszi. — Legjobb óvszer a szél  
és a nap befolyása ellen az  
arczra. Nem zsiroz, tehát nappal  
is használható. Hatása gyors és  
biztos.

Egy tégely Harmat-Crème 1 K.  
Készítőhely s főraktár  
Mihalovics Jenő gyógytára  
Debreczen, Főpiac 31.,  
városházzal szemben.

Óh, jaj!



Megfojt ez az  
átkozott köhögés!!

Köhögés, rekedtség és elnyál-  
kásodás ellen gyors és biztos  
hatásuak.

EGGER mellpasztillái,  
az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.

Doboza:  
1 és 2 K. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszer-tár  
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Éljen!



EGGER mellpasztilla csak  
hamar meggyógyított.

Debreczenben,

kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, Steiner Manó, Kezian Dezső,  
Mihalovics Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza Géza, Grósz  
Nagy Ferencz, Szüts Ferencz, Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Ha köszvényben, reumában, ischiásban  
●●● szenved, — vegyen egy üveg ●●●

Dr. FLESCHE féle

**KÖSZVÉNY-SZESZT.**

mely csusz, köszvényt, reumát, kéz-, láb-,  
hát- és derékfájást, kezek és lábak gyen-  
geségét, fájdalmakat és daganatokat biz-  
tosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő  
alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M.  
„Magyar korona“ gyógyszer-tárban, Győr,  
Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg  
ára 2 kor. Huzamosabb használatra való  
„Családi“ üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2  
„Családi“ üveg rendelésnél már bérmentve  
utánvétellel küldjük.

Császári és királyi udvari szállító

**NEUMANN M.**

Magyarország legnagyobb  
férfi-, nő- és gyermekruha telepe

készen és mérték után

Debreczen, a m. kir. postával szemben.

A farsang alkalmából fekete zakó öltönyök,  
frakkok, Ferencz József-kabátok, nagy választékban.

SZŐNYEGHÁZ!

**Valódi Linoleum**

átdolgozott modern mintával  
(mintája tehát nem kopik le),  
továbbá

**Bőrvászon**

és

**Viaszosvászon-fibroszok**

nagy választékban kaphatók

**Bosznay J. és Társa**

szőnyegáruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5.

SZŐNYEGHÁZ!

**Komáromi M.**

műhangszerkészítő.

**Debreczen.**

Főüzlet: Piacz-u. 63.,  
a Szent Anna-utczá-  
val szemben.

Fióküzlet: József kir.  
herceg-u. 2. sz. saját  
házban.

Zongora, ezimbalom, hegedű és eredeti olasz húrok, valamint  
mindennemű hangszerek részletfizetésre is. — Eredeti gramop-  
honok (a világhírű The Gramophone & Co Tipewriter Ltd. Buda-  
pest képviselője). — Kitűnő gramophon lemezek óriási raktára.

Szakszerű műhely.



Uj hangszereket és javításokat szakszerűen készít.  
Zongora hangolások művésziiesen, vidéken is. Képes árjegyzék ingyen.